

УДК 677.025.004.2

АНАЛІЗ ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В РАМКАХ НОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Студ. Т.В. Стасюк, гр. МгПрЕ-15

Наук. керівник проф. А.М. Слізков

Київський національний університет технологій та дизайну

Експертна справа в Україні, як і в усьому світі, посідає надзвичайно важливе місце в суспільній практиці. Необхідність проведення експертизи виникає у будь-якій сфері людської діяльності. Законодавством передбачено випадки, коли проведення експертизи є обов'язковим, в інших випадках експертиза може проводитись за ініціативним запитом або вимогою підприємства, установи, організації, окремої фізичної особи.

Завданням експертизи є встановлення відповідності об'єкту експертизи вимогам і нормам чинного законодавства, нормативним документам (у тому числі світовим), вимогам якості, рівню витрат з тим, щоб визначити їх економічну ефективність, безпеку в експлуатації, застосуванні та споживанні; оцінити вартість, стан сировини, текстильного виробу тощо.

Сьогодні існуючий ринок характеризується наявністю значної кількості товарів низької якості, як вітчизняного, так і зарубіжного виробництва. Це зумовлено великою кількістю виробництв, на яких відсутні сучасні прогресивні технології, та недостатньо високими вимогами споживачів. До того ж значна кількість продукції реалізується несертифікованою, що викликає відповідні конфліктні ситуації, які неможливо вирішувати без відповідної експертизи.

Експертні роботи нерозривно пов'язані з визначенням відповідності продукції вимогам національних стандартів та технічним регламентам. Стандартизація є одним з найбільш результативних шляхів удосконалювання виробничих і торгівельних відносин, зниження витрат, підвищення якості та конкурентоспроможності продукції. Вона встановлює правила, загальні принципи чи характеристики стосовно різних видів діяльності або її результатів (тобто продукції, процесів, робіт, послуг).

Стандартизація сьогодні розвивається згідно з такими основними напрямками: традиційна (організується та здійснюється в Україні за Конституцією, законами й наказами Президента); освітянська (організується та здійснюється згідно з Конституцією й законами про освіту); медична (організується та здійснюється згідно з законами про охорону здоров'я); соціальна (організується згідно з законами про соціальні стандарти для визначення фінансових нормативів формування бюджетів різних рівнів).

Постійне зростання обсягів міжнародної торгівлі вимагає нових підходів до технічного регулювання (ТР) для усунення наявних технічних бар'єрів усіма зацікавленими країнами світу. З огляду на світовий досвід взаємодії економік та існуючі проблеми в торгівлі як окремі держави, так і співтовариства формують національні та регіональні системи технічного регулювання (СТР).

З 2008 року Україна стала 152-им членом СОТ, успішно завершивши багаторічний переговорний процес, прийнявши понад 50 необхідних для адаптації українського законодавства до вимог СОТ законів. Угода СОТ «Про технічні бар'єри в торгівлі» (Угода ТБТ) визначає процедури стандартизації, технічного регулювання та оцінки відповідності.

Країни, що приєдналися до Угоди ТБТ, зобов'язались забезпечити, щоб технічні регламенти та стандарти, а також процедури оцінки відповідності технічним регламентам і стандартам не створювали невикористаних перепон для міжнародної торгівлі. В той же час наголошується на тому, що жодній з країн членів СОТ не забороняється вживати заходи, які є необхідними для забезпечення якості її експорту, або захисту життя або здоров'я людини, тварин чи рослин, захисту навколишнього середовища, або запобігання шахрайським діям, на тому рівні, який країна вважає за потрібний, за умови, що такий захід приводить до невикористаного та прихованого обмеження міжнародної торгівлі.